

Příloha č. 2 k zápisu jarního oborového setkání, květen 2008

DISKUSE SE ZÁSTUPCI MŽP JANEM DUSÍKEM, TOMÁŠEM KAŽMIERSKIM, DANIELEM VONDROUŠEM

Diskuse se zástupci MŽP navázala na dopolední vystoupení M. Bursíka.

a) Energeticko-klimatický balíček

Jan Dusík (MŽP): K načasování schvalování balíčku. Cílem Francie je dosáhnout dohody v prvním čtení (v programu EP září, říjen 2008). Česká republika je podporuje, ale reálně se to nestihne. Finále energetického balíčku bude tak skutečně na České republice - měl by být schválen před volbami do Evropského parlamentu. Balíček není pouze v kompetenci MŽP, to je zodpovědné pouze za část klimatickou, energetická část balíčku spadá pod ministerstvo průmyslu a obchodu.

K závazkům 20 % a 30 %. Závazek 20 % je reálně dosáhnout opatřeními uplatněnými uvnitř EU. Rozdíl mezi 20 a 30 % by se dosáhl zapojením flexibilních mechanismů. Závisí na mezinárodním vyjednávání. Jednotlivé závazky jsou v rámci balíčku vzájemně propojené, nedává možnost jednotlivým zemím změnit jednotlivé parametry (pokud se změní jeden, musí se změnit i ostatní). Proto současně nelze hýbat např. se závazkem 20% snížení emisí uhlíkových plynů (tento stimul byl nastaven již na jaře 2007).

Systém aukcí - český ministr byl přehlasován v aukcích v energetice. V Evropě se počítá se 100 % aukcí v energetice již od r. 2013, zatímco energeticky náročné (energeticky náročné na spotřebu, nikoliv na výrobu) by měly mít náběh postupný. Pozice české vlády tak jak byla schválena s nevelkým nadšením MŽP zní - v energetice by měl být náběh postupný, začít od 20 % v roce 2013 a pokračovat ke 100 % v roce 2020. Tento návrh zatím kromě ČR podporuje Polsko. Jako předsednická země nebudeme prosazovat vybraná témata ve svůj prospěch, ale spíše se budeme snažit o dosažení dohody. Čas ukáže, zda je naděje na úspěch. Skeptický, protože jeden z principů, aby to emisní obchodování fungovalo, je ekonomický stimul koupě povolenek a promítnutí do nákladů firem na energie.

Biopaliva: Ministr uspořádal tiskovou konferenci: pokračování v politice biopaliv za dodržení všech podmínek - primární zaměření na rozvoj druhé generace biopaliv (zaměření na vědecko-výzkumné projekty, pilotní projekty, komunikace s MZE, s Lesy ČR). Využití odpadů na výrobu biopaliv, za podmínky udržitelnosti výroby biopaliv (bude splňovat standardy) + kritéria snižování emisí CO₂.

Předložený balíček včetně českých verzí k dispozici na:
http://ec.europa.eu/environment/climat/climate_action.htm.

Ondřej Rut (ZK): Reakce k biopalivům. Otázka, zda je moudré držet se konkrétních cílů v situaci, kdy se v případě biopaliv musíme spoléhat na druhou generaci, u které se neví, kdy bude uvedena do chodu, stále se neví, jak se v této situaci stanovují konkrétní cíle. Pozn. vytvořená pracovní skupina rady, která dopracovává kritéria udržitelnosti, by měla snad v průběhu května zveřejnit výsledky.

Daniel Vondrouš (MŽP): Vrátil se z pobytu z USA, kde se o biopalivech a obnovitelných zdrojích hodně mluvilo. Hlavní argument USA na otázky, proč již nyní nezavádějí více typů obnovitelných zdrojů energie a proč neinvestují do úspor, je, že USA čeká, až se jim podaří

vyvinout takové technologie, které budou efektivnější a cenově konkurenceschopnější k cenám uhlí a nafty a pak teprve budou nové technologie zavádět.

b) české předsednictví

Jan Dusík (MŽP): navázal na prezentaci Ondřeje Ruta (ZK) k českému předsednictví. Upozornil, že priority ČR se nemění. Na sektorové úrovni průběžně pracují v rámci mezinárodního vyjednávání. Druhá půle předsednictví bude o strategiích, kde je řada neznámých. České předsednictví je specifické, a to s ohledem na volbu evropského parlamentu.

Pavel Franz (EPS): Revize IPPC, jaká bude role ČR?

Jan Dusík (MŽP): Cílem je zjednodušení směrnice, rozšiřování aplikace na další zařízení - postup v rámci pozice ČR. Již v současné době probíhá spolupráce s Francií a Švédskem, tak aby přechody mezi jednotlivými předsednictvími byly co nejplynulejší. Vnitroujní záležitosti je ČR připravena předsedat sama, tak jako i velkou část mezinárodní agendy. Česká republika v některých tématech nedisponuje odbornou základnou pro řízení pracovních skupin, proto požádá někoho zvenčí, nicméně za činnost a výsledky pracovní skupiny ponese Česká republika zodpovědnost.

Ondřej Rut (ZK): Jaký bude proces v národních prioritách?

Daniel Vondrouš (MŽP): Prioritám se bude věnovat resortní pracovní skupina. Upozornil, že ČR nechce v průběhu předsednictví směřovat veřejně k vlastním zájmům. Cílem je být dobrým moderátorem a zvládnou toto postavení. Jde o vyladování, nikoli o přesvědčování, aby země Evropy vyšly České republice vstříc.

c) EIA/SEA

Pavel Franz (EPS): Jak si představujete ideální model fungování procesů SEA a EIA (konceptně, s důrazem na význam výsledku tohoto procesu pro povolení/nepovolení podmínky, uskutečnění záměru)? Porušení povinnosti řádně transponovat věci - možnost soudního přezkumu výsledku EIA?

Jan Dusík (MŽP): Obě představy by měly naplnit dané podmínky směrnice. První reakce byly, že stávající představa je špatná, a je potřeba ji změnit. K otázce co si představit pod zjednodušením procesu EIA z hlediska získávání podkladů lze říci, že v současné době je kladen důraz na formální stránku věci, místo toho, aby se vybrala varianta, která je environmentálně nejvýhodnější. Proto byla vytvořena pracovní skupina - snaha provázat EIU společně se stavebním řízením. Zjišťovací řízení by se zpracovávalo současně s územním řízením.

Pavel Černohous (Ateliér pro ŽP): Co by bylo v kompetenci stavebních úřadů?

Jan Dusík (MŽP): Hodnotit podlimitní záměr by měly v kompetenci stavební úřady.

Pavel Černohous (Ateliér pro ŽP): Stavební úřady budou hodnotit, zda tam může dojít k ovlivnění životního prostředí? Pokud zhodnotí, že ano, tak to teprve předají? Již v současné době je velkým problémem nekompetentnost stavebních úřadů (neznají ani správní řád).

Jan Dusík (MŽP): Jde o první nápad, který bude projednávat pracovní skupina. MŽP zahájí řízení společně s MMR, pokud o to budou mít zájem. Zástupci NNO jsou přizváni do pracovní skupiny.

Pavel Franz (EPS): Upozorňuje, že v prvním návrhu by takové věci neměly být, protože pracovní skupina pak bude mít ztíženou možnost něco změnit.

Pavel Černo hous (Ateliér pro ŽP): Na stavební úřady se přenáší více kompetencí, než by bylo vhodné (viz rozhodování, zda stavba má nebo nemá vliv na životní prostředí). Stavební řízení jsou již nyní dosti ovlivňované a tímto bychom jen dále posílili jejich kompetence a výsledkem by bylo, že EIA bude prováděna jenom jako obligatorní a nebude mít v praxi žádný význam. Příklad: městský okruh - velký politický tlak - stavební úřad i EIA je pod magistrátem - stanovily, že jde o podlimitní záměr a EIA se dělat nebude.

Daniel Vondrouš (MŽP): Hledáme úřad, který by na sebe vzal kompetenci EIA. Je zde otázka, zda to budou dělat kraje nebo stavební úřady - jde o princip zjednodušení.

Jan Dusík (MŽP): Definice podlimitního záměru - nemá vliv na ŽP. Problém je v metodickém vedení stavebních úřadů, nikoli v samotné definici.

Pavel Černo hous (Ateliér pro ŽP): Upozorňuje, že dohledat různé nepravosti po krajích je snazší než po stovkách stavebních úřadů.

Pavel Franz (EPS): Jsou zde další palčivé otázky, například: Proč MŽP vidí cestu v tom, že se zruší §23 - rozšíří se účast? Proč ji preferují před vlastním soudním přezkumem?

Daniel Vondrouš (MŽP): MZE navrhlo samostatný soudní přezkum, obě varianty MŽP vyhovují.

Pavel Franz (EPS): Upozorňuje, že v praxi je mnohem důležitější mít možnost soudního přezkumu.

Pavel Černo hous (Ateliér pro ŽP): Čím více se bude vzdalovat celý přezkum od předložení původního záměru, tím méně bude efektivní (v praxi tak neumožňuje odstranění nelegální stavby) - neexistuje efektivní ochrana, vyplatí se nelegálně stavět. Přezkum územního řízení je méně efektivní než přezkum prvního stanoviska.

Pavel Franz (EPS): Pokud by se rozšířila účast nad rámec zákona 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny, tak ano. MŽP má veřejnou zakázku na z. 114/92 - chybou je, že MŽP není schopno prosadit svoje připomínky k ostatním resortům. Proč veřejnou zakázku vypisuje?

Jan Dusík (MŽP): Vypisuje ji proto, že zákon, tak jak je koncipovaný, je nesrozumitelný a neuchopitelný. Cílem je napsat moderní zákon, který bude lépe strukturovaný a bude stát na základních kamenech - účast veřejnosti, výjimky, atd.).

Pavel Franz (EPS): Pokud žijeme v ideálním světě, tak s tím souhlasí. Pokud MŽP si neustojí ani infringement, půjde za současného stavu a zkušeností jen o demontáž zákona. Politická konstelace tomu nepomáhá.

Jan Dusík (MŽP): Přirovnal situaci k zákonu o ekologické újmě, která prošla.

Pavel Franz (EPS): Rozdíl mezi těmito zákony je, že z. o ekologické újmě má za sebou evropskou směrnici, o kterou se šlo opřít. 114/92 takovou oporu v evropské legislativě nemá.

Eva Chvojková (SEV Ametyst) - Věcná náplň EIA - problémem zůstává, že jde pouze o formální proces. Navrhuje jednak výměnu vedení na MŽP, nutné zlepšení metodického vedení. Poukázala na viditelnou propast mezi procesem Natura a EIA. Soustavu Natura 2000 má na starosti na MŽP PhDr. Roth, existuje na to metodika a rozhodování probíhá nějakou kulturou (zhruba 20% záměrů získává výrazný negativní vliv). Rovněž navrhuje, aby se EIA inspirovala Naturou - nejen změnou vedení, ale obecně tlakem z vrchu.

Jan Dusík (MŽP): Jde skutečně o to, časově zkrátit celý proces posuzování, aby byly výsledky a nejen forma. Plná EIA by zůstala na ministerstvu a kraji.

Pavel Černohous (Ateliér pro ŽP): Podílí se MŽP na novele stavebního zákona - správně by měla být spolupředkladatelem?

Jan Dusík (MŽP): Pokud bude MŽP osloveno, budou se podílet.

Pavel Černohous (Ateliér pro ŽP): upozorňuje, že MŽP má kompetence zasahovat např. v územním plánování.

Jan Dusík (MŽP): Jakmile se objeví návrh, MŽP bude reagovat.